

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

НАУКОВІ ПРАЦІ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

(11-12 березня 2010 року)

Частина II

ЛЬВІВ - 2010

ГЕЛЬМІНТИ ТРАВНОГО ТРАКТУ КОНЕЙ ТА ЇХ ЛІКУВАННЯ

Джміль Л.І., Боновський О.П.

магістранти, ФВМ

Дашкевич П.В.

студ., 4 курс СП, ФВМ

Антіпов А.А.

доцент

Гончаренко В.П.

асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

Незважаючи на невідомий розвиток науково-технічного прогресу кінь, як у місті, так і у селі, не втрачає свого значення, а скоріше, навпаки, збільшує свою привабливість для людини.

Однією з нагальних проблем конярських підприємств лишається боротьба з шлунково-кишковими інвазіями коней, оскільки вони на даний час є найбільш поширеними в Україні. Особливої уваги з них заслуговує група кишкових нематодозів коней.

Завдання дослідження: вивчення епізоотичної ситуації з інвазійних хвороб коней в ННДЦ БНАУ.

Матеріалом для аналізів, спостережень і досліджень послужило різного віку неблагополучне з кишкових нематодозів конепоголів'я ННДЦ у кількості 15 голів. Із овоскопічних методів діагностики застосували комбінований метод.

Результати дослідження. Неблагополуччю з шлунково-кишкових інвазій коней у даному підприємстві на нашу думку сприяли, в першу чергу, порушення ветеринарно-санітарних вимог щодо догляду, годівлі та утримання тварин, а також випасання тварин у літню пору на зволоженому пасовищі поблизу конеферми.

За матеріалами лабораторних обстежень коней у 2006-2009 роках нами зареєстровано чотири шлунково-кишкових захворювань коней. Найбільш поширеною серед коней виявилася стронгілідозна інвазія: її екстенсивність склала в середньому 95,9 %, не суттєво коливаючись у межах 90,4-98,1 %. У 24,9 % інвазованих тварин рівень стронгілідозної інвазії був низьким, у 41,2 % середнім, і у 33,9 % високим.

Екстенсивність параскарозної інвазії коливалась у межах 23,2-34,0% і за три роки досліджень перехворіла цим гельмінтозом половина частина коней (51,6 %). Величина цього показника залежала, головним чином, від наявності молодняка 1-3-річного віку. Ця вікова категорія тварин і була основним джерелом параскарозу в даному господарстві, оскільки його виявляли і у коней інших вікових груп, але показники інвазії (ЕІ та ІІ) у них, як правило, були низькими.

Близько 80 % коней щорічно перехворювала на оксіуроз. Екстенсивність інвазування даним гельмінтозом коливалася у межах 78,3–98,47 % і він реєструвався, як і параскароз, переважно в періоди стійлового утримання тварин.

Від наявності молодняку поточного року народження залежало благополуччя господарства з стронгілоїдозу, оскільки кількість отримуваних лошаг, як правило, була обмеженою, то і показник інвазії не був високим (EI=6,8 %).

Всі виявлені збудники нематодозних інвазій – геогельмінти. Крім доквілля, у циклі їх розвитку дефінітивним хазяїном були лише різного віку коні – основна ланка епізоотологічного ланцюга. Ці інвазії, як правило, перебігали у вигляді змішаних інвазій.

Враховуючи викладене вище, нами розроблено і запропоновано даному підприємству нову, більш досконалу схему лікувально-профілактичних заходів для ефективної боротьби з виявленими інвазіями коней.

Ця схема включила обов'язкове дотримання загальних технологічних, ветеринарних і санітарних вимог, проведення у листопаді лікувально-профілактичної дегельмінтизації та деларвації всього поголів'я тварин кращим з існуючих на даний час антипаразитарними засобами – івермектином 1,87 %-ним, емботейпом та пірантелом 35 %-ним.

Наступні лікувально-профілактичні протипаразитарні заходи протягом року пропонуємо проводити: першу – через три місяці після обробки івермектином 1,87 %-ним, всі послідуочі – через кожні два місяці препаратами пірантелу, але обов'язково за результатами попереднього індивідуального копроскопічного обстеження тварин. Слід максимально обмежити тотальні обробки конепоголів'я і не допускати цим погіршення стану здоров'я неінвазованих тварин, більш економно використовувати кошти і придбані за них лікарські засоби.

Таким чином, необхідно відмітити, що господарство являлось стаціонарно неблагополучне з стронгілодозів, параскарозу, оксіурозу та стронгілоїдозу. Нематодозна захворювання перебігали у формі змішаних інвазій. Найбільш сприйнятливим до збудників виявлених інвазійних хвороб у господарстві виявився молодняк. Розроблений і запропонований комплекс профілактичних протипаразитарних заходів, впровадження якого гарантує йому стабільне благополуччя щодо групи шлунково-кишкових інвазій.